

forerne, som naturligtvis komme til at staa noget forskjelligt til Studenterne efter disses særlige Forhold til dem, eller om det ikke var hensigtsmæssigere, forsaavidt det kan ske efter Legaternes Bestemmelse, at de kom ind under en fri Legatbestyrelse, som naturligtvis kunde indhente Professorernes Betænkning over disse særlige Forhold.

**Formanden (Høgsbro):** Naar det ærede Medlem brugte Udtrykket, at der ved Universitetet lærtes en falsk Statsret, og senere hen, at man ikke maatte tillade en Examensordning, som forpligtede Kandidaterne til at bevidne en Vogn, saa forudsætter jeg som en Selvfølge, at det ærede Medlem ikke dermed har ment noget Fornærmeligt mod Universitetets nuværende Lærere; thi ellers maatte jeg have paataalt det.

**Berg:** Nei! Jeg antager, for saa vidt det, jeg her har sagt, træffer nogen af Universitetets Lærere, at de regne sig det til Ære; altsaa kan jeg ikke have tilstøttet noget Fornærmeligt. Jeg har kun udtalt det saaledes, som jeg selv har forstaaet det.

**Formanden (Høgsbro):** Naar det ærede Medlem ikke har tilstøttet noget Fornærmeligt, antager jeg som sagt, at Paatalen dermed kan bortfalde.

**N. J. Larsen:** Skjøndt det foreliggende Lovforslag umiddelbart kun angaar Vænningsforhold, er det med Rette blevet fremhævet fra flere Sider, at det giver en naturlig Anledning til at drage Universitetsforholdene i det Hele ind under Diskussionen. Vil man sige, at dette dog ikke fører til noget umiddelbart praktisk Resultat, saa vil jeg dertil svare, at der vel næppe er Nogen her i Salen, der mener, at selve Lovforslagets umiddelbare Indhold, nemlig Vænningsagen, vil kunne føres til et praktisk Resultat paa det foreliggende Grundlag. For saa vidt kunne altsaa begge Sider være lige praktiske: Diskussionen af Vænningsspørgsmaalet og Diskussionen af Universitetets Ordning i det Hele taget.

Jeg er ganske enig med, hvad der blev udtalt forleden Dag af det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds (Bingel), at Universitetet er en Sag, hvorpaa der ligger overordentlig stor Vægt, og at man ikke bør forsømme at bruge denne naturlige Anledning til at vække den størst mulige Forstaaelse hos Befolkningen og her i Forsamlingen af Sagens fulde Betydning. Der er saa meget mere Grund dertil, som det ikke lader sig nægte, at der fra Universitetets

Side af og til sker Udskilligt, som er egnet til at vække Misforstaaelse hos den større Befolkning. Naar det, som nu og da træder frem fra Universitetets Side, i en særlig Grad strider mod, hvad man i Befolkningen mener er stemmende med sund Opfattelse af Lov og Ret, saa er det naturligt, at man bliver tilbøielig til at ville dømme hele Universitetet efter de enkelte uheldige Udslag, som man faar Die for af dets Virksomhed. Dette gjælder navnlig den praktisk vigtige Side, som ogsaa er berørt her i Dag, nemlig Statsretten. Naar der bliver doceret en Statsret, som ganske utvivlsomt de allerfleste Mennesker her i Landet anse for at være falsk, kan det ikke undgaas, at man ikke bliver velsindet lige overfor et Universitet, hvor man hører, at den Art af Virksomhed spiller en særlig fremtrædende Rolle. Ligeledes naar man — for at nævne et andet Exempel — læser, at det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Scharling), der er Professor og Dr. juris, optræder offentlig og udtaler — efter et foreliggende Referat — at vi ikke ere udenfor Grundloven. Man undres over Sligt og spørger forbauset: Er det virkelig den nu herskende Juras Standpunkt ved vort Universitet? Man forstaaer saaledes meget godt, at Misforstaaelser komme frem; men jeg mener dog, at vi ikke for Misforstaaelsernes Skyld bør tabe Blikket for de virkelige Forhold. Jeg antager, at vi Alle — i alt Fald indenfor Oppositionen — ere enige om, at hele vort høiere Undervisningsvæsen i en særlig Grad trænger til en Omdannelse. Dette gjælder ikke blot Universitetet, men ogsaa de forberedende Skoler, som føre de unge Mennesker til Universitetet. Derom er der ganske sikkert Enighed, at en Omdannelse her er høist ønskelig. I hvilken Retning Omdannelsen skal gaa, bliver et andet Spørgsmaal. Vi gjøre jo ofte den Erfaring, at naar en Reformator paa Undervisningsomraadet er traadt frem og har øvet sin Kritik over det Bestaaende og udvillet, hvad han ønsker sat i Stedet, ender han tidt med, Skjøndt han har klaget over Stofophobning, selv at foreslaa et eller flere nye Fag lagt til de allerede bestaaende Fag. Vi hørte saaledes forleden Dag, at det ærede Medlem fra Aarhus (Bingel) endte med at anbefale et nyt Fag optaget ved Universitetet, og man kan være temmelig vis paa, at naar først et Fag faar Plads ved Universitetet, varer det kun kortere eller længere Tid — naar der først er uddannet en Del Mennesker i Faget — inden det er blevet saa vigtigt, at der kommer Krav om, at det ogsaa skal indføres i Skolerne, og vi faae saa